

Адзін дзень участковага Кумагера

Карэспандэнты «Звядзі» занатавалі будні інспектара з правінцыі

Мястэчкі і гарады перыферыі найчасцей застаюцца ўдалечыні ад праблем вялікіх гарадоў. Спакойны лад жыцця накладвае свой адбітак. Тут віруе свеё непаўторнае жыццё. Але праблем у міліцыі, працы і тут хапае.

Старыя Дарогі. Невялікі райцэнтр на поўдні Мінскай вобласці. Жыве тут крыху больш за дзесяць тысяч жыхароў. Дзмітрый Кумагер, герой нашага рэпартажу, ужо трэці год працуе участковым інспектарам. Скончыў БНТУ, але ў Мінску не застаўся, вярнуўся. Працаваў на малой радзіме педагогам у дзіцячым доме, а пасля запрасілі на працу ў інспекцыю па справах непаўналетніх. Так усё і закруцілася.

— Здарэнняў у нас, здарумела, не так шмат, як у буйных гарадах. Але працы заўжды хапала, — прыгадвае першыя крокі ў новай прафесіі Дзмітрый Кумагер, з якім мы спаткаліся ў РАУС. — Калі толькі прыйшоў у міліцыю, шмат даводзілася кантактаваць з дзецьмі з няпростых сем'яў. Хуліганства, пашкоджанне маёмасці, распіццё спіртнога — тыповыя з'явы, з якімі сутыкаўся. А некалькі гадоў таму мы заўважылі, што ўзрост тых, хто распівае алкаголь, рэзка пачаў змяншацца. За п'янтства ў нас на ўліку пачалі з'яўляцца 11-14-гадовыя дзеці! Яны збіраліся кампаніямі, адзначалі святы і разам выпівалі. І гэта былі падлеткі з даволі забяспечаных сем'яў. Але гэтую сітуацыю, на шчасце, своєчасова атрымалася пераламаць.

— **Памятаеце самыя нерядынарныя выпадкі за час**

працы ў інспекцыі па справах непаўналетніх?

— Такіх шмат было. Прыходзілася і бегачы за злачынцамі, і пераследаваць. Нават кідаліся на мяне са зброяй... У нашым раёне хлопцы не як скралі аўтамабіль, а затрыманы былі толькі ў Расіі. А пасля быў выпадак, калі ледзь не ўсёй вобласцю шукалі зніклую ў вёсцы Новыя Дарогі дзяўчынку. Яе без нагляду пакінулі баба і дзед, а яна сышла. Дзякуй Богу, знайшлі яе... у чатыры га-

Фота Сяргея Нікановіча.

дзіны раніцы. Здаецца, людзі часта знікаюць, але гэты выпадак паставіў на вушы ўсю вобласць. А малая была ў суседзях, якія нават і не задумваліся, што яе шукаюць. Мы тады рабілі абход дамоў і кожнае дзіця разглядалі. Так яе і знайшлі. Спала разам з сяброўкай на ложку.

Тым часам мы накіроўваемся ў Дrajна, вёску ў кіламетрах пятнаццаці ад райцэнтра. Менавіта там знаходзіцца

працоўны кабінет інспектара Кумагера.

— На гэтым участку працую другі год, — кажа Дзмітрый. — Да мяне тут доўга працаваў добры інспектар, але праз пэўны час участковыя пачалі пастаянна мяняцца і прафілактычная праца заціхла. Прышлося ўсё ўздымаць з нуля. На маю думку, у такіх невялікіх населеных пунктах работа інспектара павінна строіцца на паразуменні з кіраўнікамі сельвыканкамаў і калгасаў. Бо калі рабочыя

гаспадарак пачынаюць піць, вальціцца ўся праца. Людзі па некалькі дзён не выходзілі на работу. Прыходзілася размаўляць з імі. Да таго ж пэўны час таму ўзнік усплёск крадзяжоў, але кожны з іх атрымалася раскрыць.

— **Што найчасцей кралі?**

— Усё. І камбікорм, і будматэрыялы. Рабілі гэта пераважна для далейшага перапрадажу. Ну а нехта проста хоча такім чынам узбагаціцца.

— **Ці гоняць на вашым участку самагон?**

— Гэта здараецца рэдка. Раней наш раён называлі сталіцай самагонаварэння, брагу тонамі знішчалі, аднак з гэтым ужо скончана. Памятаю, яшчэ ў маім дзяцінстве апаратаў у лясках хапала, а цяпер вы ніводнага не знайдзеце. Нехта спрабаваў пасля гнаць у хатніх умовах, аднак нічога з гэтага не выйшла.

Быў час, калі спіртное на участку інспектара даволі часта кралі з крамы. Як аказалася, рабіў гэта адзін і той жа чалавек. Жыве ён, дарэчы, непадалёк ад Дrajна...

Праз пяць хвілін Дзмітрый Кумагер глушыць матор у вёсцы Залужжа каля непрыкметнага шэрага дома. Чалавек, да якога мы ідзем, наогул варты асобнага артыкула. Дзмітрый зусім нядаўна вярнуўся з лясчэбна-працоўнага прафілакторыя, а дагэтуль вострым разгоў быў асуджаны за крадзеж спіртнога ў... мясцовай краме.

— Ён не краў анічога, акрамя алкаголю, кавы, прадуктаў, — прыгадвае Кумагер. — І рабіў гэта выключна ў стане ап'янення. На апошнім судзе нават сказаў, што хацеў напіцца так, каб не пайсці красці бутэльку, але спыніць сябе ўсё роўна не здолеў.

Калі Дзмітрый пайшоў па бутэльку, крама ўжо не працавала. Тады ён разбіў шкло на закратаваных вокнах, закінуў у краму вуду з пятлёй, падчапіў і выцягнуў пляшку. Што цікава, наш суразмоўца характарызуе яго як майстра на ўсе рукі, здольнага, але гарэлка да добра не давала. Працаваў, а цяпер зноў пачаў прагульваць.

— **Вітаю, Канстанцінаўна! — У двары участковага сустракае маці неаднаразова правапарушальніка. — А Дзіма дзе?**

— Дома. А што, зноў збіраць яго кудысьці будзеце?! — нечакана пачала заводзіцца жанчына. — Яго ж з працы выкінулі. Сядзіць цяпер на маёй шыі!

Сам Дзмітрый таксама быў не вельмі задаволены візітам інспектара. І ўвесь час спрабаваў пазбягаць шчырай размовы.

— Калі зноў у ЛПП паедзем? — пытаецца ў яго міліцыянер.

Ад нечаканай прапановы ў хлопца акругліліся вочы.

— Ну што гэта такое?! — націскае інспектар. — Ідзеш па вуліцы з голым торсам, віно п'еш. Хіба гэта нармальна?

— Не па дарозе, а па гародах. А калі трэба будзе, у лес піць пайду, — прабуўніў Дзмітрый.

— Ты мяне пачуў, — кінуў у бок аматара алкаголю праваахоўнік.

— Пачуў, — коратка адказаў гаспадар.

— Ну тады не крыўдуй на мяне. Будзеш піць — паедзеш у ЛПП.

Такіх патэнцыйных кліентаў для лясчэбна-працоўных прафілакторыяў у Дrajненскім сельсавеце хапае. У разгар працоўнага дня ў самой вёсцы нешматлюдна. Але каля цаглянага дома ўжо сабралася кампанія. Дзмітрый Кумагер кажа, што большасць з гэтых мужчын беспрацоўныя. Любяць выпіць — вось і нудзіцца без працы.

— Мы ж з вамі літаральна два дні назад гутарылі. Вось вы што тут робіце? У вас жа дзіця малое дома! — выходзіць з аўто, звяртаецца да кагосьці Дзмітрый Кумагер. —

Ад вас спіртным і зараз тхне. Пятровіч, інфармацыя не на вашу карысць. Усе за розум узяліся, а вы... Ідзіце дадому!

— Няма куды падзецца, — ціха, з расчараваннем адзначае адзін з прысутных. Мясцовы участковы сваёй актыўнасцю яўна паспеў ім надакучыць.

Праходзіць яшчэ хвілін пяць, і кампанія незадаволенна разыходзіцца. Але не факт, што не збяраецца зноўку.

— Усіх іх я лічу дармаедзі, — расказвае пасля Кумагер. — Акрамя аднаго, ніхто з іх не працуе і нават не думае шукаць працу. Я спачатку праводжу простую прафілактычную размову, але многія пачынаюць паводзіць сябе неадэкватна. У аднаго з іх маладая жонка. Яна ў дэкрэтным водпуску. Ён не працуе, а жыве за грошы, якія атрымлівае старая маці. Гэтая сям'я знаходзіцца на нашым ліку як сацыяльна небяспечная. Дома пануе антысанітарыя. Трэба з гэтым нешта рабіць...

У працоўным кабінете участковага, які знаходзіцца ў адным будынку з сельвыканкама, усё сціпла: стол, папэры, шафа... Ён сядзе за стол і адкрывае папку, змест якой, напэўна, даўно добра ведае. Пытаюся, ці не хоча ён перамаець у сваім жыцці, магчыма, паехаць працаваць у больш буйны горад.

— Думкі розныя ўзнікаюць, але ў мяне і тут усё добра складваецца, — кажа перад вяртаннем у райцэнтр Дзмітрый Кумагер. — Тым больш з кіраўніцтвам ва ўсіх пытаннях знаходжу паразуменне. Мяне падтрымліваюць. Зараз пераязджаць нікуды не збіраюся. Мне тут падабаецца. Ды і праца таксама.

Тарас ШЧЫРЫ.
taras@sviazda.by

З НАЖАМІ»

міліцыянер мае пры сабе табельную зброю. Усё ж такі розныя сітуацыі бываюць. Аляксей Пяркоў прыгадвае, што былі выпадкі, калі і з нажамі спрабавалі кідацца на праваахоўнікаў, але ўсё заканчвалася пазітыўна.

Сёння да паднаглядных мы накіроўваемся разам са старшым інспектарам Андрэем Лісіцынам і яго калегай — лейтэнантам Юліяй Дашчэчкай. За змену ім трэба наведаць да дваццаці адрасоў. Мы суправаджаем на трох. Усё ідзе добра. Першы чалавек, які адчыняе дзверы, выглядае бадзёра, хоць твар выдае няпростое мінулае. Размова з міліцыяй доўга не зацягваецца, і мы рушылі далей. Праз хвілін пяць ужо на новым адрасе. Андрэй Лісіцын звоніць у дамафон. Доўга не адкрывалі, але потым у дынаміку ўсё ж такі загучаў мужчынскі голас. Дзверы адчынілі, але калі праваахоўнікі зайшлі ў кватэру, запоўненую цяжкім пахам, падапечнай, асуджанай раней за аліменты, там не аказалася.

— Яна выйшла, — сказаў мужчына, які аказаўся яе сужыцелем. — Але неўзабаве будзе.

Чакаць прыйшлося доўга. У выніку супрацоўнікі міліцыі не вытрымалі і самі рушылі на пошукі. Жанчына аказалася ў сяброўкі ў суседнім пад'ездзе. Была ў нецвярозым ста-

Фота Сяргея Нікановіча.

не, ісці на кантакт з міліцыяй не надта збірлася. У выніку праваахоўнікі зафіксавалі ўжо чацвёртае парушэнне (што пагражае ёй пазбаўленнем волі) і запрасілі ў РУУС на размову. Міліцыянеры ўпэўнены: на гэту сустрэчу яна прыйдзе абавязкова.

Калі дабіраемся да кватэры наступнага паднагляднага, дзверы адчыняе дзяўчына, чуваць голас дзіцяці. Інтэр'ер выглядае даволі прыстойна. На імгненне здаецца, што мы памыліліся адрасам, аднак усё насамрэч не так проста. Неўзабаве ў пярэдні пакой выходзіць Арсень, які і з'яўляецца мэтай сённяшняга наведвання міліцыянераў. Як кажа сам, парушыў закон, бо абараніў гонар маці. Зрабіў гэта з прымяненнем фізічнай сілы. Усё дайшло да міліцыі. Вось і знаходзіцца пад нагля-

дам.

— Атрымаў два гады «хіміі», — кажа хлопец. — Лічу пакаранне заслужаным часткова. Я ўзорны сем'янін, працую як магу. Нічога дрэннага не раблю. Адказнасць можна было б ужо і зняць. Тая сітуацыя з бойкай адбылася спантанна. Я наогул супраць гвалту. Я гуманіст у душы.

— **Ці спрабаваў уладкавацца афіцыйна на працу?**

— Большасць такіх, як я, не могуць знайсці сабе працу. Напэўна, нас лічаць нядобранадзейнымі. Але мы добрыя людзі. Многім проста здаецца іначай. З тым, каго пабіў, ужо памірыўся. Я ж кажу, гэта было спантанна.

— **І што думаеш пра сваю будучыню?**

— Сям'я. Дзеці. Дом. Праца.

Якаў ЖУРБІН.

■ Ну і ну!

КАБ ВЫКЛІКАЦЬ ЖАЛЬ КАХАНАЙ, ХЛОПЕЦ... ПАРЭЗАЎ САБЕ РУКУ

Супрацоўнікамі крымінальнага вышуку Цэнтральнага РУУС сталіцы выяўлены малады чалавек, які для таго, каб прымырыцца з дзяўчынай, абвінаваціў невядомага хулігана ў прычыненні яму нажавой раны.

— У бальніцу хуткай медыцынскай дапамогі з рэзанай ранай левага перадплечча быў дастаўлены 18-гадовы малады чалавек, які патлумачыў, што на яго напаў неведомы і падчас канфлікту прычыніў нажавое раненне. Супрацоўнікам крымінальнага вышуку хлопец расказаў, што ён гуляў у адным са сталічных паркаў, калі да яго падышоў неведомы мужчына і без аніякіх прычын нанёс удар нажом

па руку, пасля чаго ўцёк, — расказала прэс-афіцэр Цэнтральнага РУУС г. Мінска Таццяна Абозная.

Падчас правядзення аператыўна-вышукowych мерапрыемстваў аператыўнікамі было ўстаноўлена, што цялесныя пашкоджанні хлопец прычыніў сабе сам. Абвінавачаны ў падмане малады чалавек прызнаўся, што на такі крок яго штурхнула сварка з дзяўчынай. Каб выклікаць жаль каханай, ён вырашыў інсцэніраваць напад на сябе: адправіўся ў адзін са сталічных паркаў, дзе нанёс сабе неглыбокую рану рукі нажом, які належаў яму.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@sviazda.by